

Szanowni Państwo,

przedstawiamy opracowanie dotyczące ustawodawstwa oraz przepisów wykonawczych wprowadzonych w związku z pandemią wirusa COVID-19 określanych potocznie jako „Tarcza Antykryzysowa”. Na kolejnych stronach znajdują Państwo zagadnienia związane w szczególności z ułatwieniami wprowadzonymi dla przedsiębiorców, prawem pracy, prawem spółek handlowych, prawem podatkowym, prawem zamówień publicznych, prawem karnym, prawem budowlanym, a także nieruchomościami oraz codziennymi sytuacjami życiowymi takimi jak wyjazdy turystyczne.

Opracowanie zostało uzupełnione o przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia, która weszła w życie z dniem 18 kwietnia 2020 r. tzw. Tarczy 2.0.

Niniejsze zestawienie ma na celu przybliżenie Państwu wprowadzonych zmian oraz wyjaśnieniu najistotniejszych kwestii i problemów wyłaniających się na tle ich stosowania. Nie jest to jednak wyczerpujące zestawienie. Jeśli profil prowadzonej przez Państwa działalności wymaga, aby przybliżone zostały zagadnienia związane z innymi dziedzinami prawa, chętnie rozszerzymy niniejsze opracowanie o wskazaną tematykę.

W razie pytań lub wątpliwości zachęcamy do kontaktu:

- adw. Joanna Palacz, tel. 600 015 964, jp@palacz-kancelaria.pl
- adw. Michał Młynczak, tel. 506 642 830, m.mlynczak@kancelariamlynczak.pl

- adw. Mateusz Cyma, tel. 607 51 8008, kancelaria@adwokadcyma.pl

Spis treści:

Słownik.....	3
Pomoc dla przedsiębiorców	4
Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych.....	13
Dodatkowe wsparcie z ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia	13
Prawo pracy.....	16
Prawo spółek handlowych.....	21
Prawo zamówień publicznych.....	27
Prawo karne	32
Prawo podatkowe	37
Zmiany dot. ubezpieczeń społecznych i ZUS	41
Prawo budowlane	44
Nieruchomości	46
Prawo spółdzielcze	48
Fundacje i stowarzyszenia.....	49
Użytkowanie wieczyste	50
Zakaz handlu w niedziele.....	51
Turystyka - rezygnacje z wycieczek.....	52
Regulacje dotyczące działalności związanej z organizacją wystaw i kongresów oraz działalności kulturalnej i innych	53
Regulacje dotyczące cudzoziemców.....	54
Zmiany w prawie pocztowym	56
Zmiany w terminach materialnoprawnych, procesowych i sądowych	59
Wydarzenia związane z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19	65

Słownik

1. **specustawa** - ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374) zmienioną ustawą z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568),
2. **ustawa o szczególnych instrumentach wsparcia** - ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. Poz. 695)

Pomoc dla przedsiębiorców

W ustawie zawarto szereg rozwiązań mających na celu **ochronę miejsc pracy** oraz **dofinansowania** wynagrodzeń pracowników, m.in. ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Otrzymanie poszczególnych świadczeń zależy od spełnienia szeregu przesłanek, które zostały przedstawione poniżej. Przyjęte w ustawie rodzaje wsparcia to:

- dofinansowania do wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19 oraz środki na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od przyznanych powyżej świadczeń,
- zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenie oraz wnioski o odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności z tytułu składek,
- świadczenie postojowe dla osoby,
- dofinansowanie przez starostę części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19,
- dofinansowanie przez starostę części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadków obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, dla przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną, niezatrudniającemu pracowników.

Rodzaj dofinansowania

Wymogi stawiane przedsiębiorcom

Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem
(do wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę)

lub obniżonym wymiarem czasu pracy

Wnioski w tym przedmiocie rozpatruje się **według kolejności ich wpływu do wyczerpania środków.**

Jest to pomoc przeznaczona dla **małych i średnich przedsiębiorców**, ale **również dla organizacji**

(do wysokości połowy wynagrodzenia, nie niższe niż minimalne wynagrodzenie, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału)

oraz środki na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne.

art. 15g ust. 1 i 2 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami

pozarządowych w myśl ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (od dnia 1 kwietnia 2020 r.).

Przedsiębiorca nie może zalegać w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 r.

Środki wypłacane w okresach przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy - **przysługują one przez łączny okres 3 miesięcy przypadających po dacie podpisania umowy.**

Pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca wypłaca wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50% nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Przedsiębiorca **nie może wypowiedzieć umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika**, w okresie pobierania świadczeń, nie dłużej niż przez łączny okres 3 miesięcy.

Do umów o wypłatę świadczeń i środków zawartych do dnia wejścia w życie ustawy się niniejszy przepis.

Nie będzie dotyczyć wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału.

Poprzez **spadek gospodarczy** rozumie się spadek nie mniej niż o 15% (obliczony jako stosunek łącznych obrotów 2 kolejnych miesięcy 2020 r. w porównaniu do dowolnych dwóch kolejnych miesięcy z 2019 r.) lub o nie mniej niż 25% (obliczony jako stosunek obrotów z dowolnego miesiąca w 2020 r. w porównaniu do obrotów miesiąca poprzedzającego).

Zwolnienie ze składek przez okres 3 miesięcy art. 31zo ust. 1 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Dotyczy pracodawców zatrudniających do 9 pracowników, także osób samozatrudnionych, których przychód za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku nie przekraczał 300% przeciętnego wynagrodzenia (tj. 15 681 zł). Zwolnienie dotyczyć może składek za okres od 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r., jeżeli było się zgłoszonym jako płatnik składek: 1) przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r., 2) w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. i na dzień 31 marca 2020 r., 3) w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. i na dzień 30 kwietnia 2020 r. – jeżeli płatnik składek zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych. Jeśli składki za marzec 2020 r. zostały opłacone podlegają one zwrotowi. Wniosek o zwolnienie należy złożyć nie później niż do 30 czerwca 2020 r. Na wniosek płatnika składek, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., w wysokości 50% łącznej kwoty należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek: 1) przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r., 2) w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. i na dzień 31 marca 2020 r., 3) w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. i na dzień 30 kwietnia 2020 r. – zgłosił do ubezpieczeń społecznych od 10 do 49 ubezpieczonych
Zwolnienie ze składek przez okres 3 miesięcy art. 31zx ust. 1 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Przychody z tytułu zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności z tytułu składek należnych za okres od 1 stycznia 2020 r. art. 15zb specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Wniosek o odroczenie/rozłożenie na raty składać można w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo w okresie 30 dni po jego odwołaniu. W przypadku ogłoszenia stanu epidemii - wniosek można składać w okresie jego obowiązywania albo w okresie 30 dni po jego odwołaniu. Wniosek ten nie podlega opłacie prolongacyjnej.
Świadczenie postojowe dla osoby: prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której stosuje się, zgodnie z Kodeksem cywilnym, przepisy dot. zlecenia albo umowy o dzieło. art. 15zr oraz 15zq specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Jest to jednorazowe świadczenie, jego wysokość to 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r. nie więcej niż trzykrotnie. Świadczenie to przysługuje, jeżeli spełnione są łącznie warunki: - osoba nie podlega innym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu, osobie zamieszkującej na terenie RP (obywatelom RP, jak i osobom posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu będącymi obywatelami państw członkowskich UE oraz EFTA oraz cudzoziemcom legalnie przebywającym na terytorium RP), - gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez osobę z pkt. 1 albo przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna, - postój ten trwa nieprzerwanie co najmniej 30 dni kalendarzowych przed miesiącem, w którym złożony został wniosek o świadczenie postojowe, a. osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli: - jeżeli rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 - nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej - jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku

dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc,

- zawiesiła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej po dniu 31 stycznia 2020 r.

Powyższe stosuje się do wniosków o przyznanie świadczenia postojowego złożonych od dnia 1 kwietnia 2020 r.

Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje w **wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę** ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r. **nie więcej niż trzykrotnie.**

b. osobie wykonującej umowę cywilnoprawną, jeżeli:

- umowa cywilnoprawna została zawarta przed dniem 1 kwietnia 2020 r. (**przepis ten stosuje się do wniosków o przyznanie świadczenia postojowego złożonych od dnia 1 kwietnia 2020 r.**),
- gdy suma przychodów uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku wynosi mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r. świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych

Nie przysługuje osobie, której przychód w rozumieniu przepisów o podatku PIT, uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku, był wyższy o **300%** od prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

Wypłata pierwszego i ponownego świadczenia postojowego. art. 15zu oraz 15zua specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	ZUS wypłaca świadczenie postojowe niezwłocznie po wyjaśnieniu ostatniej okoliczności niezbędnej do jego przyznania. Wypłata świadczenia postojowego następuje w formie bezgotówkowej na wskazany rachunek płatniczy osoby uprawnionej prowadzony w kraju. Z tego świadczenia nie dokonuje się potrąceń i egzekucji. Świadczenie postojowe może zostać przyznane ponownie, na podstawie oświadczenia osoby uprawnionej, której wypłacono już świadczenie postojowe. Wypłata po raz kolejny tego świadczenia może zostać dokonana nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty pierwszego świadczenia postojowego. Warunkiem przyznania kolejnego świadczenia postojowego jest wykazanie w oświadczeniu, że sytuacja materialna wykazana we wniosku o przyznanie pierwszego świadczenia nie uległa poprawie.
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadków obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19. art. 15 zzb specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami Przepisy dotyczące: - dofinansowania, które może być przyznane mikroprzedsiębiorcom, małym oraz średnim na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, przypadające od miesiąca złożenia wniosku – -obowiązku przedsiębiorcy do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie	Pomoc dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Dofinansowanie wypłacane jest w okresach miesięcznych. Spadek obrotu ma miejsce, gdy następuje zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym. Oblicza się je poprzez stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych - przypadających po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku - w porównaniu do 2 dowolnie wskazanych kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego. <u>Wysokość dofinansowania przy spadku obrotów o co najmniej:</u> 1. 30% - może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę: 50% wynagrodzeń pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, jednak nie więcej

wchodzą w życie od dnia 1 kwietnia 2020 r.	niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika; 2. 50% - może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę: 70% wynagrodzeń pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika; 3. 80% - może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę: 90% wynagrodzeń pracowników objętych wnioskiem wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika; Okres dofinansowania, nie dłuższy niż 3 miesiące przypadające od miesiąca złożenia wniosku o dofinansowanie. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przedłużyć ten okres.
Dofinansowanie dla przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną, niezatrudniającemu pracowników części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19. art. 15 z zc specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami Przepisy dotyczące: - 3 – miesięcznego okresu dofinansowania, - wypłacania dofinansowania w okresach miesięcznych,	Jest to świadczenie wypłacane w okresach miesięcznych, a przedsiębiorca jest obowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie. Spadek obrotu ma miejsce, gdy następuje zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym. Oblicza się je poprzez stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych - przypadających po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku - w porównaniu do 2 dowolnie wskazanych kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego.

- obowiązku przedsiębiorcy do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostało dofinansowanie wchodzą w życie od dnia 1 kwietnia 2020 r.	<u>Wysokość dofinansowania przy spadku obrotów o co najmniej:</u> 1. 30% - może być przyznane w wysokości do 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie, 2. 50% - może być przyznane w wysokości do 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie, 3. 80% - może być przyznane w wysokości do 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie. Okres dofinansowania nie dłuższy niż 3 miesiące przypadające od miesiąca złożenia wniosku o dofinansowanie. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przedłużyć ten okres.
Dofinansowanie w formie pożyczki na pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy. art. 15 zzzd specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Dotyczy to działalności gospodarczej mikro przedsiębiorcy, który prowadził ją przed dniem 1 marca 2020 r. Pożyczka może być udzielona do 5000 zł ze stałym oprocentowaniem w skali roku 0.05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez NBP. Okres spłaty pożyczki: nie dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia wydłużyć okres spłaty pożyczki. Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. We wniosku o umorzenie mikroprzedsiębiorca ma złożyć oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej przez ten okres. Wniosek należy złożyć w powiatowym urzędzie pracy, właściwym ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po

	ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. Przychód z tytułu umorzenia pożyczki na powyższych zasadach, nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Do pożyczek udzielonych do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia, stosuje się art. 15zzd tejże ustawy.
Rekompensata dla pracodawcy będącego zakładem aktywności zawodowej art. 15a specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Pracodawca będący zakładem aktywności zawodowej może ubiegać się o rekompensatę wypłaconego wynagrodzenia pokrywanego ze środków pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej, pracownikom niepełnosprawnym (w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Rekompensata może nastąpić w części proporcjonalnej do występującej w danym miesiącu liczby dni przestoju w działalności zakładu lub zmniejszenia przychodu z tej działalności. Wniosek złożyć należy we właściwym oddziale Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - w terminie najpóźniej 30 dni od dnia wypłaty wynagrodzenia.
Zasiłek dla rolnika i domownika w sytuacji objęcia kwarantanną lub hospitalizacją art. 31zy(3) specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Rolnikowi i domownikowi, w sytuacji objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z COVID-19, przysługuje zasiłek w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych

W związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego, **przedłużono termin na zgłoszenie informacji** o beneficjentach rzeczywistych do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych o **3 miesiące, tj. do dnia 13 lipca 2020 r.**

Przypomnieć należy w tym miejscu, że obowiązkowi temu podlegają również spółki prawa handlowego, jeżeli w spółkach tych występują podmioty odpowiadające definicji beneficjenta rzeczywistego zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu z dnia 1 marca 2018 r.

Dodatkowe wsparcie z ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia

W ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, oprócz zmiany wprowadzonych poprzednimi ustawami tworzącymi tzw. Tarczę Antykryzysową, wprowadzono odrębne przepisy kreujące szczególne instrumenty wsparcia dla przedsiębiorców.

Zgodnie z ustawą, uprawnienia do wnioskowania o dodatkowe wsparcie mają **przedsiębiorcy** (w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy Prawo przedsiębiorców) prowadzący na terenie RP działalność gospodarczą, których działalność na skutek

ekonomicznych następstw obecnej sytuacji związanej z wirusem SARS-CoV-2 jest zagrożona.

Nowe formy wsparcia w szczególności: • Pożyczki, • Gwarancje, • Poręczenia, • Leasing, • Zwrotne finansowe instrumenty dłużne	Formy wsparcia oferowane są przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. i jej spółki zależne. Cel wsparcia: przeciwdziałanie skutkom gospodarczym COVID-19 poprzez zapewnienie płynności finansowej przez okres trwania stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii oraz 12 miesięcy po odwołaniu tego stanu. Wielkość i rodzaj wsparcia uzależnione jest od faktycznych skutków finansowych, jakie przedsiębiorca poniósł, jak również od skali prowadzonej działalności. Udzielone wsparcie nie może być przeznaczone na regulowanie zobowiązań wobec podmiotów dominujących i zależnych (w rozumieniu k.s.h.) oraz wspólników, akcjonariuszy, członków rodziny i osób bliskich. Ustawy tej nie stosuje się do przedsiębiorców, których trudna sytuacja finansowa nie jest następstwem powyższych okoliczności oraz przedsiębiorców wobec których ogłoszono upadłość i wobec których otwarto postępowanie restrukturyzacyjne. W odniesieniu do przedsiębiorców, wobec których złożono wnioski w powyższych sprawach - procedura wsparcia z niniejszej ustawy ulega zawieszeniu do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia.
Procedura uzyskania wsparcia.	Przedsiębiorca, w celu uzyskania wsparcia składa wniosek do Agencji Rozwoju Przemysłu (lub spółek zależnych). Wzór wniosku znajduje się na stronie internetowej Agencji Rozwoju Przemysłu. Wraz z wnioskiem należy złożyć oświadczenie potwierdzające trudną sytuację finansową oraz informację o planowanych działaniach w celu ustabilizowania sytuacji ekonomicznej oraz zgodę na pozyskiwanie danych dotyczących sytuacji finansowej. Postępowanie w sprawach wsparcia - może być prowadzone za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 2 pkt 5 ustawy o świadczeniu usług drogą elektro), oraz za pomocą innych środków łączności, mając na względzie interes strony oraz konieczność sprawnego prowadzenia postępowania
Umowa o wsparcie z ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	Wsparcie udzielane jest na podstawie zawartej z beneficjentem umowy.

	W przypadku gdy dana forma wsparcia wymaga formy pisemnej, umowa ta w trakcie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii oraz w okresie miesiąc po odwołaniu tych stanów, może być zawarta w formie dokumentowej. Wzór umowy znajduje się na stronie internetowej Agencji Rozwoju Przemysłu.
Obecnie realizowane wsparcie przez ARP S.A.	Obecnie realizowane wsparcie, dostępne na stronie internetowej Agencji Rozwoju Przemysłu, to leasing operacyjny oraz pożyczka obrotowa. <u>Leasing operacyjny</u> - z karencją w spłacie dla klientów sektora transportu drogowego z sektora MŚP, przeznaczony na refinansowanie posiadanych leasingów w komercyjnych spółkach i towarzystwach leasingowych. <u>Pożyczka obrotowa:</u> • na finansowanie deficytu w kapitale obrotowym, dla klientów z sektora MŚP. Uruchamiana jednorazowo lub w transzach, • finansująca wypłatę wynagrodzeń w sektorze MŚP

Prawo pracy

Oprócz przedstawionej powyżej pomocy dla przedsiębiorców, ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie szeregu zmian w obowiązującym prawie pracy. Celem wypełniania wszelkich ciążących na pracodawcach nowych obowiązków oraz zakazach, przedkładamy Państwu zestawienie wszystkich zmian, które mogą dotyczyć Państwa jako pracodawców. Do wprowadzonych z powodu COVID-19 zmian w zakresie prawa pracy należą:

- wprowadzenie dodatkowe zasiłku opiekuńczego,
- przyznanie dodatkowych uprawnień pracodawcom w trakcie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii oraz uprawnienia oraz uprawnienia w związku ze spadkiem obrotów gospodarczych spowodowanych COVID-19,
- zawieszenie obowiązku wykonywania badań wstępnych, okresowych i kontrolnych,
- zmiany dotyczące funduszu rehabilitacyjnego.

Zmiana w prawie

Wymogi do uzyskania wsparcia

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy.

art. 4 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.

art. 73 pkt 1) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.

Zasiłek przysługuje osobie, przez okres nie dłuższy niż 14 dni, która wskutek zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki do której uczęszcza dziecko albo dorosła osoba niepełnosprawna, a także niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna, z powodu COVID-19, zostaje zwolniona z wykonywania pracy, oraz ubezpieczonemu zwolnionemu z wykonywania pracy i funkcjonariuszowi z ust. 4, zwolnionemu od pełnienia służby, z powodu koniecznego osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem albo dorosłą osobą niepełnosprawną.

Dzieckiem w rozumieniu ustawy jest:

	• dziecko do 8. roku życia, • dziecko legitymujące się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18. roku życia albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Zasilek ten nie wlicza się w okres zasiłku opiekuńczego z art. 33 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia określić dłuższy okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego.
Dodatkowe uprawnienia dla pracodawców na czas obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. art. 15x ust. 1 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami. art. 73 pkt 10) oraz art. 73 pkt 30) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia	• Zmiana systemu lub rozkładu czasu pracy pracowników, • Polecenie pracownikom pracy w godzinach nadliczbowych Oraz dodane ustawą o szczególnych instrumentach wsparcia: • Zobowiązanie pracownika do pozostawiania poza normalnymi godzinami pracy w gotowości do wykonywania pracy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę • Polecenie pracownikowi realizowania prawa do odpoczynku w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę. Zmiany mogą być tylko ustalone na czas oznaczony, nie dłuższy niż do czasu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Sposób, zakres oraz wymiar skorzystania z tych uprawnień musi spełniać przesłanki niezbędności dla zapewnienia ciągłości przedsiębiorstwa. Pracodawca wykorzystujący te uprawnienia ma obowiązek zapewnić pracownikowi zakwaterowanie i wyżywienie. Uprawnienia te mają zastosowanie do przedsiębiorcy (oraz osoby prawnej i jednostki organizacyjnej) wobec którego zostało wydane polecenie jakiegos szczególnego

	zachowania w związku z COVID-19 przez Prezesa Rady Ministrów i Ministra właściwego do spraw zdrowia (art. 11 ust. 2 i 3 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami) Ustawą o szczególnych instrumentach wsparcia (art. 73 pkt 30) dodano, że przepis ten ma zastosowanie również do pracodawców zatrudniających pracowników w przedsiębiorstwach prowadzących działalność polegającą na zapewnieniu funkcjonowania systemów i obiektów infrastruktury krytycznej, sieci przesyłowych, ich podwykonawców lub dostawców, w przedsiębiorstwach zapewniających funkcjonowanie stacji paliw oraz na obszarze lub na terenie obiektu ważnego dla obronności, interesu gospodarczego państwa i innych. Pracownik w trakcie obowiązywania polecenia nie może korzystać z urlopu wypoczynkowego, urlopu na żądanie, urlopu bezpłatnego oraz dodatkowego płatnego.
Uprawnienia pracodawcy w związku ze spadkiem obrotów gospodarczych w związku z COVID-19. art. 15zf ust. 1 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.	• Ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku w każdej dobie z 11h do 8h oraz tygodniowego z 35h do 32h, • Zawarcie porozumienia o wprowadzeniu równoważnego czasu pracy, • Zawarcie porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników, niż wynikające z umów Poprzez spadek gospodarczy rozumie się spadek nie mniej niż o 15% (obliczony jako stosunek łącznych obrotów 2 kolejnych miesięcy 2020 r. w porównaniu do dowolnych dwóch kolejnych miesięcy z 2019 r.) lub o nie mniej niż 25% (obliczony jako stosunek obrotów z dowolnego miesiąca w 2020 r. W porównaniu do obrotów miesiąca poprzedzającego). Aby móc korzystać z uprawnień, pracodawca nie może zalegać z podatkami, składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 r. (nie stosuje się do przedsiębiorców [art.4 ust. 1 lub 2 ustawy – prawo przedsiębiorców] gdy zawarł umowę z ZUS-em lub na mocy

	decyzji US spłaca zadłużenie terminowo lub korzysta z odroczenia płatności, lub gdy zadłużenie powstało w okresie spadku obrotów gospodarczych a do wniosku dołączono plan spłaty).
Zawieszenie obowiązku przeprowadzania badań wstępnych, okresowych oraz kontrolnych. art. 12a ust. 1-3 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.	Od dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii <u>zawieszono wykonywania niektórych obowiązków pracodawcy</u>, w tym: • obowiązkowych badań okresowych pracowników, • zakazu dopuszczania do pracy bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku, • obowiązku wystawiania skierowań na wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie, • obowiązku kierowania na okresowe • badania pracowników stykających się z substancjami i czynnikami rakotwórczymi lub pyłami zwiłkniającym po zaprzestaniu takiej pracy i po rozwiązaniu stosunku pracy, • obowiązku przeprowadzania badań lekarskich psychologicznych kierowców wykonujących przewóz drogowy. Wobec powyższego, pracodawca nie ma obowiązku wystawiania skierowań na wykonywanie badań lekarskich, natomiast pracownicy nie mają obowiązku ich wykonywać. Po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego pracodawca i pracownicy są obowiązani niezwłocznie przystąpić do wykonywania ciążących na nich z powyższych tytułów obowiązków i wykonać je w okresie do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego. W przypadku gdy braku dostępności lekarza uprawnionego, orzeczenie takie będzie mógł wydać inny lekarz, a orzeczenie takie utraci moc po upływie 30 dni od dnia odwołania stanu epidemii.
Kursy BHP art. 73 pkt 16) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia wprowadzający art. 12c do specustawy.	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii dopuszcza się przeprowadzenie szkoleń wstępnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy i służby w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej - z wyjątkiem instruktazu stanowiskowego pracownika na stanowisku robotniczym, na stanowisku w którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych, ucznia odbywającego naukę zawodu i studenta na praktyce studenckiej (art. 12e ust. 1 specustawy

	wprowadzony ustawą o szczególnych instrumentach wsparcia). Gdy termin szkolenia okresowego BHP lub bezpieczeństwa i higieny służby przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz 30 dni po ustaniu tych stanów - termin ten wydłuża się do 60. dnia od dnia odwołania stanu (art. 12e ust. 2 specustawy wprowadzony ustawą o szczególnych instrumentach wsparcia).
Zmiany w funduszu rehabilitacyjnym. art. 68 gc - gf ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dodane nowelizacją specustawy z dnia 2 marca 2020 r.	W okresie od 8 marca 2020 r. nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia odwołania stanu epidemii kwota do 20% środków funduszu rehabilitacji lub zakładowego funduszu aktywności albo do 20% kwoty podlegającej zwrotowi na te fundusze może być rozdysponowana na: 1. Utrzymanie zagrożonych likwidacją miejsc pracy osób niepełnosprawnych, 2. Wynagrodzenia lub pomoc bytową dla osób niepełnosprawnych będących: a. Pracownikami, b. Wykonawcami pracy nakładczej, c. Innymi osobami świadczącymi pracę na rzecz dysponenta funduszu rehabilitacji lub zakładowego funduszu aktywności, d. Niepracującymi osobami niepełnosprawnymi będącymi byłymi pracownikami dysponenta funduszu rehabilitacji lub zakładowego funduszu aktywności. 3. Inne wydatki niezbędne do zapewnienia ciągłości zatrudnienia i rehabilitacji niepełnosprawnych. Wymagane jest uzyskanie zgody dysponenta funduszu. Aby ją uzyskać, należy wystąpić o zgodę do dysponenta Funduszu w terminie do ostatniego dnia 5. miesiąca od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Prawo spółek handlowych

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r., jak i ustawa ją nowelizująca z dnia 31 marca 2020 r. wprowadzają zmiany w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeksie spółek handlowych. Część z nich będzie obowiązywać **bezterminowo**, co oznacza ich obowiązywanie także po ustaniu epidemii. Wskutek wprowadzonych zmian posiedzenia zarządu czy rady nadzorczej będą mogły odbywać się przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (np. telefonicznie, wideotekst, wizjofon, poczta elektroniczna), a udział w zgromadzeniu wspólników czy walnym zgromadzeniu będzie mógł się odbywać przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (np. poczta elektroniczna).

Na czas epidemii posiedzenia organów osób prawnych odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów

Przepisy obowiązujące bezterminowo

Uprawnienia członków wieloosobowego zarządu spółki w związku ze środkami komunikacji elektronicznej.

art. 27 pkt 1,5 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę

art. 208 k.s.h. po § 5 dodaje się § 5(1) –5(3) w brzmieniu:

§ 5(1). W posiedzeniu zarządu można uczestniczyć przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

§ 5(2). Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

§ 5(3). Członkowie zarządu mogą brać udział w podejmowaniu uchwał zarządu, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

Przepis art. 208 k.s.h. dotyczy **uprawnień członków wieloosobowego zarządu spółki z o.o.** Wskutek nowelizacji posiedzenia zarządu mogą odbywać się przy

22

	po § 4 dodaje się § 4(1) w brzmieniu: „§ 4(1). Rada nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość także w sprawach, dla których umowa spółki przewiduje głosowanie tajne, o ile żaden z członków rady nadzorczej nie zgłosi sprzeciwu.”
Udział w zgromadzeniu spółki przy pomocy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. art. 27 pkt 3,7 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę	art. 234(1) k.s.h. otrzymuje brzmienie: § 1. Udział w zgromadzeniu wspólników można wziąć także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. O udziale w zgromadzeniu wspólników w sposób, o którym mowa w zdaniu pierwszym, postanawia zwołujący to zgromadzenie. § 2. Udział w zgromadzeniu wspólników, o którym mowa w § 1, obejmuje w szczególności: 1) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu wspólników, w ramach której mogą one wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia wspólników, przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia wspólników, i 2) wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia wspólników. § 3. Rada nadzorcza, zaś w jej braku wspólnicy, określają w formie regulaminu szczegółowe zasady udziału w zgromadzeniu wspólników przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Regulamin nie może określać wymogów i ograniczeń, które nie są niezbędne do identyfikacji wspólników i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Przyjęcie regulaminu może nastąpić uchwałą wspólników bez odbycia zgromadzenia, jeżeli wspólnicy reprezentujący bezwzględną większość głosów wyrażą na piśmie zgodę na treść tego regulaminu.” Udział w zgromadzeniu wspólników spółki z o.o. może odbyć także przy pomocy wykorzystania środków komunikacji elektronicznej. Umowa spółki nie może sprzeciwiać się tego typu rozwiązaniom. Rada nadzorcza, a w przypadku jej braku - wspólnicy, obligatoryjnie tworzą regulamin, w którym określają szczegółowe zasady udziału w zgromadzeniu wspólników przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Regulamin powinien określać tylko niezbędne wymogi i ograniczenia w

	związku z identyfikacją wspólników i zapewnienia bezpieczeństwa tego rodzaju komunikacji. Podobne rozwiązania przewidziano również dla walnego zgromadzenia akcjonariuszy w spółce akcyjnej.
Informacja o sposobie uczestnictwa w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. art. 27 pkt 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę.	w art. 238 k.s.h. dodaje się § 3 w brzmieniu: § 3. W przypadku, gdy udział w zgromadzeniu wspólników następuje przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w zawiadomieniu należy dodatkowo zamieścić informacje o sposobie uczestniczenia w tym zgromadzeniu, wypowiedziania się w jego trakcie, wykonywania na nim prawa głosu oraz wniesienia sprzeciwu od podjętej wówczas uchwały bądź uchwał. Należy stworzyć instrukcję jak należy postępować na zgromadzeniu wspólników, które odbywa się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej
Regulacje dotyczące już zwołanych zgromadzeń wspólników. art. 98 pkt 7 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę	W odniesieniu do zgromadzeń wspólników zwołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zwołujący je może postanowić o umożliwieniu uczestnictwa w nim w trybie, o którym mowa w art. 234(1) § 1 ustawy zmienianej w art. 27, z zastrzeżeniem obowiązku poinformowania o tym w trybie przewidzianym dla zwołania zgromadzenia wspólników i nie później niż na 4 dni przed dniem odbycia zgromadzenia wspólników. W odniesieniu do walnych zgromadzeń zwołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zwołujący je może postanowić o umożliwieniu uczestnictwa w nim w trybie, o którym mowa w art. 406(5) § 1 ustawy zmienianej w art. 27, z zastrzeżeniem obowiązku poinformowania o tym w trybie przewidzianym dla zwołania walnego zgromadzenia i nie później niż na 4 dni przed dniem odbycia walnego zgromadzenia. Jeżeli zgromadzenie wspólników (spółki z o.o. oraz spółki akcyjnej) zostało zwołane przed dniem wejścia w życie ustawy (weszła w życie w dniu 31 marca 2020 r.) zwołujący je może postanowić o umożliwieniu uczestnictwa w nim przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Jest to fakultatywne. Należy jednak poinformować o tym trybie osoby mające wziąć udział w zgromadzeniu wspólników/ walnym zgromadzeniu, nie później niż na 4 dni przed dniem odbycia tych zgromadzeń.

Zmiana formy i elementów zapisów na akcje.

art. 29 pkt 2) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.

Art. 437 k.s.h. otrzymał nowe brzmienie:

§ 1. Zapis na akcje sporządza się w formie pisemnej na formularzu przygotowanym przez spółkę co najmniej w dwóch egzemplarzach na każdego subskrybenta; jeden egzemplarz przeznaczony jest dla subskrybenta, drugi dla spółki. **Zapis na akcje w postaci elektronicznej wymaga wypełnienia formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.** Zapis subskrypcji powinien być złożony spółce albo osobie przez nią upoważnionej w terminie podanym w ogłoszeniu, prospekcie albo w liście poleconym, o którym mowa w art. 434 § 3.”

po § 2 dodaje się § 2(1) w brzmieniu:

„§ 2(1). W przypadku złożenia zapisu na akcje w postaci elektronicznej przepisu § 2 pkt 4 nie stosuje się.”

Dodano w § 3 zdanie drugie w brzmieniu: „**Przyjęcie zapisu w postaci elektronicznej wymaga poświadczenia przez podmiot przyjmujący zapis.**”

§ 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Nieważne jest oświadczenie subskrybenta, które nie zawiera wszystkich danych, o których mowa w § 2, **a w przypadku złożenia zapisu na akcje w postaci elektronicznej nieważne jest oświadczenie subskrybenta, które nie zawiera wszystkich danych, o których mowa w § 2 pkt 1–3 i 5,** oraz nieopatrzone podpisem, o którym mowa w § 1 zdaniu drugim. Dodatkowe postanowienia nieprzewidziane w formularzu nie wywołują skutków prawnych.”.

Przepisy obowiązujące w okresie stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii.**Przepisy dotyczące możliwości złożenia oświadczenia woli w formie dokumentowej bez konieczności stosowania podpisów elektronicznych oraz korzystania z systemu teleinformatycznego.**

art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę; nowy art. 15zzzzr specustawy z dnia 2 marca 2020 r.

“Oświadczenie woli członka organu osoby prawnej innej niż Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, może zostać złożone w formie dokumentowej, a posiedzenia organów osób prawnych odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów. Do skuteczności takiego oświadczenia nie jest wymagane wypełnienie formularza udostępnionego w systemie teleinformatycznym, opatrzenie kwalifikowanym

podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, bez względu na odmienne zastrzeżenie ustawy lub czynności prawnej.”

Członek organu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz członek organu spółki akcyjnej **może** złożyć oświadczenie woli w formie dokumentowej, dla której **nie jest wymagane** m.in. korzystanie z systemu teleinformatycznego, czy opatrzenie go podpisem elektronicznym, zaufanym lub osobistym. W tej sytuacji **odmienne zastrzeżenia ustawy lub czynności prawnej nie obowiązują**. Ponadto, posiedzenia organów **mogą** odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej **bez konieczności jednoczesnej obecności członków tych organów**. **Przedstawione rozwiązania mają charakter fakultatywny.**

Prawo zamówień publicznych

W specustawie z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami uwzględniono także **kwestię prawa zamówień publicznych**. Najistotniejsze przepisy dotyczą następujących zagadnień:

- **Niestosowanie** przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych do zamówień **na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19**, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego;
- Strony umowy zamówienia publicznego powinny niezwłocznie wzajemnie informować się o wpływie okoliczności związanych z COVID-19, na należyte wykonanie umowy, o ile taki wpływ nastąpił lub może nastąpić. Powyższe należy udokumentować, np. **poprzez złożenie oświadczenia oraz przedstawienie dokumentów dotyczących m.in. nieobecności pracowników, decyzji wydanych w stosunku do nich przez władze czy wpływu powyższych okoliczności na wykonawców i podwykonawców**;
- Jeżeli powyższe okoliczności zaistnieją lub mogłyby zaistnieć to strony umowy, po wspólnych uzgodnieniach, **mogą dokonać zmian w wiążącej je umowie**, w szczególności poprzez m. in. zmianę terminu wykonania umowy czy zmiany sposobu dokonania dostaw, usług czy robót budowlanych.

Do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID - 19 przepisów ustawy - Prawo zamówień publicznych nie stosuje się.	Musi zająć wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.
art. 6 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Pomimo niestosowania przepisów w/w ustawy zamawiający jest wciąż obowiązany do zapewnienia przejrzystości postępowania i równości jego uczestników.
Forma zawierania umów w sprawie zamówień publicznych	W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii oraz związanych z nimi ograniczeń w przemieszczaniu się - umowy w sprawie zamówienia publicznego

Art. 73 pkt 27) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	zawierane są pod rygorem nieważności - w formie pisemnej, albo za zgodą zamawiającego w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Przepisy te stosuje się również odpowiednio do umów w sprawie zamówień publicznych wyłączonych ze stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.
Strony umowy w sprawie zamówienia publicznego niezwłocznie, wzajemnie informują się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić. Art. 15r ust. 1 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami, wprowadzonych art. 73 pkt 27) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	Strony umowy potwierdzają ten wpływ dołączając do informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, oświadczenia lub dokumenty, które mogą dotyczyć w szczególności: 1. nieobecności pracowników lub osób świadczących pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia; 2. decyzji wydanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego lub działającego z jego upoważnienia państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nakładających na wykonawcę obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych; 3. poleceń wydanych przez wojewodów lub decyzji wydanych przez Prezesa Rady Ministrów oraz ministra właściwego do spraw zdrowia, związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2 specustawy; 4. wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych; 5. innych okoliczności, które uniemożliwiają bądź w istotnym stopniu ograniczają możliwość wykonania umowy; 6. okoliczności, o których mowa w pkt 1-5, w zakresie w jakim dotyczą one podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy.

	Ustawodawca wymienił tylko przykładowe możliwości potwierdzenia wpływu okoliczności związanych z COVID - 19 na realizację umowy zamówienia publicznego; wskazany powyżej katalog jest otwarty.
Każda ze stron umowy może żądać przedstawienia dodatkowych oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy. Art. 15r ust. 2 -3 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Strona umowy, na podstawie otrzymanych oświadczeń lub dokumentów, o których mowa powyżej, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania, przekazuje drugiej stronie swoje stanowisko, wraz z uzasadnieniem, odnośnie do wpływu tych okoliczności, na należyte jej wykonanie. Jeżeli strona umowy otrzymała kolejne oświadczenia lub dokumenty, termin liczony jest od dnia ich otrzymania.
Zmiany w umowie w sprawie zamówienia publicznego przez zamawiającego. Art. 15r ust. 4 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami, wprowadzonymi również art. 73 pkt 27) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	Zamawiający, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, może w uzgodnieniu z wykonawcą dokonać zmiany umowy, w szczególności przez: 1. zmianę terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części, 2. zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych, 3. zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia lub sposobu rozliczenia wykonawcy. Zmiana zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadająca jej zmiana wynagrodzenia wykonawcy może nastąpić tylko w sytuacji, w której wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy. Zmiana umowy jest fakultatywna. Ustawodawca wymienia tylko przykładowe postanowienia umowy, które mogą być zmienione, strony mogą uzgodnić inne zmiany.
Okoliczności związane z wystąpieniem COVID - 19, nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wykonania	Jeżeli umowa w sprawie zamówienia publicznego zawiera postanowienia korzystniej kształtujące sytuację wykonawcy, niż wynikałoby to z

umownego prawa odstąpienia od umowy. Art. 15r ust. 5 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	rozwiązań powyższych, do zmiany umowy stosuje się te postanowienia, z zastrzeżeniem, że okoliczności te związane z wystąpieniem COVID-19, nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wykonania umownego prawa odstąpienia od umowy.
Kary umowne i odszkodowania przewidziane w umowie w sprawie zamówienia publicznego a wpływ COVID-19 na wykonanie umowy Art. 15r ust. 6 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Strona umowy, w swoim stanowisku, przedstawia wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte jej wykonanie oraz zasadność ustalenia i dochodzenia tych kar lub odszkodowań, lub ich wysokość. Wykonawca i podwykonawca, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie łączącej ich umowy, uzgadniają odpowiednią zmianę tej umowy, w szczególności mogą zmienić/ zawiesić termin wykonania umowy lub jej części, zmienić sposób wykonywania umowy lub zmienić zakres wzajemnych świadczeń. Wszelkie zmiany umowy dot. okoliczności wystąpienia COVID-19 łączącej zamawiającego i wykonawcy, skutkują koniecznością zmiany umowy łączącej wykonawcę i podwykonawcę.
Brak naruszenia dyscypliny finansów publicznych Brak popełnienia przestępstwa z art. 296 § 1–4 kodeksu karnego (szkoda w obrocie gospodarczym) Art. 15s oraz art. 15t specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Zaniechanie ustalenia lub dochodzenia od strony umowy należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy oraz zmiany umowy w sprawie zamówień publicznych nie narusza dyscypliny finansów publicznych. W wyniku powyższych działań nie dochodzi do popełnienia przestępstwa wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym.
Wyłączenie odpowiedzialności organów spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej za szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub umową/statutem spółki w związku z okolicznościami wystąpienia COVID-19	Przepis ten dotyczy sytuacji, w której: • członek zarządu spółki z o.o. lub s.a. • członek rady nadzorczej • członek komisji rewizyjnej • likwidator nie wykonuje swoich obowiązków w zakresie ustalenia lub dochodzenia należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia

Art. 15u oraz art. 15t specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	publicznego lub zmienia umowę w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19. Jego odpowiedzialność za wyrządzone szkody w tym zakresie jest wyłączona.
Przepisy specustawy nie naruszają praw strony umowy w sprawie zamówienia publicznego, które wynikają z przepisów prawa cywilnego. Art. 15v specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Wyjątek: sytuacja, w której pierwotna umowa w sprawie zamówienia publicznego jest korzystniejsza dla wykonawcy, z zastrzeżeniem, że jej postanowienia nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wykonania umownego prawa odstąpienia od umowy w związku z okolicznościami wystąpienia COVID-19
Wstrzymanie i zawieszenie biegu terminów procesowych i sądowych <u>nie dotyczy</u> uprzedniej kontroli zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz odwołań do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej. Art. 15zsz specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Prezes Krajowej Izby Odwoławczej, w porozumieniu z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, może określić, w drodze zarządzenia: • szczegółowe warunki organizacji pracy Krajowej Izby Odwoławczej związane z zapewnieniem prawidłowego toku jej urzędowania, • stosowane środki zapewniające bezpieczeństwo, mając na względzie konieczność podejmowania działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Prawo karne

W specustawie z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami uwzględniono także **kwesnię prawa karnego**. Część z wprowadzonych przepisów obowiązywać będzie bezterminowo, co oznacza ich obowiązywanie także po ustaniu stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii. Zaostrzeniu uległy m.in. przepisy dotyczące wysokości kary pozbawienia wolności za przestępstwo narażenia na zakażenie czy przepisy postępowania karnego dot. stosowania środków zapobiegawczych. Na czas trwania epidemii wprowadzono zmiany dot. przestępstwa wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym.

Przepisy obowiązujące bezterminowo

Kodeks wykroczeń art. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę	<u>dodaje się:</u> „Art. 65a. Kto umyślnie, nie stosując się do wydawanych przez funkcjonariusza Policji lub Straży Granicznej, na podstawie prawa, poleceń określonego zachowania się, uniemożliwia lub istotnie utrudnia wykonanie czynności służbowych, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”
Kodeks karny art. 13 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę	<u>art. 161 otrzymuje brzmienie:</u> „Art. 161. § 1. Kto, wiedząc, że jest zarażony wirusem HIV, naraża bezpośrednio inną osobę na takie zarażenie, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 . <i>(wcześniej: Kto, wiedząc, że jest zarażony wirusem HIV, naraża bezpośrednio inną osobę na takie zarażenie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3)</i> § 2. Kto, wiedząc, że jest dotknięty chorobą weneryczną lub zakaźną, ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu, naraża bezpośrednio inną osobę na zarażenie taką chorobą, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 . <i>(wcześniej: Kto, wiedząc, że jest dotknięty chorobą weneryczną lub zakaźną, ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu, naraża bezpośrednio inną osobę na zarażenie taką chorobą, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku)</i>

	§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 2 naraża na zarażenie wiele osób, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 i 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.” <u>art. 190a otrzymuje brzmienie:</u> „Art. 190a. § 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. <i>(wcześniej: Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3)</i> § 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek, inne jej dane osobowe lub inne dane, za pomocą których jest ona publicznie identyfikowana, w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej. <i>(wcześniej: Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej)</i> § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12. <i>(wcześniej: Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10)</i> § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”
Kodeks postępowania karnego art. 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę. art. 92 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę.	<u>po art. 258 dodaje się art. 258a w brzmieniu:</u> „Art. 258a. Jeżeli oskarżony uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie zastosowanego wobec niego środka zapobiegawczego lub umyślnie naruszył obowiązek lub zakaz związany ze stosowaniem takiego środka, sąd lub prokurator jest zobowiązany zastosować środek zapobiegawczy gwarantujący skuteczną realizację celów jego stosowania.”

art. 93 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę.

po art. 276 dodaje się art. 276a w brzmieniu:

„Art. 276a. § 1. Tytułem **środka zapobiegawczego** można orzec wobec oskarżonego o przestępstwo popełnione w stosunku do członka personelu medycznego, w związku z wykonywaniem przez niego czynności opieki medycznej lub osoby przybranej personelowi medycznemu do pomocy w związku z wykonywaniem tych czynności, **zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego na wskazaną odległość, zakaz kontaktów lub zakaz publikacji, w tym za pośrednictwem systemów informatycznych lub sieci telekomunikacyjnych treści godzących w prawnie chronione dobra pokrzywdzonego.**

§ 2. Zakazy, o których mowa w § 1, mogą być **połączone z określeniem poręczenia majątkowego**. Do poręczenia majątkowego zastosowanie mają przepisy art. 266–270, z tym że stanowiące przedmiot poręczenia wartości majątkowe lub zobowiązania ulegają przepadkowi albo ściągnięciu również w razie niezastosowania się do zakazów o których mowa w § 1.

§ 3. Zakaz publikacji treści godzących w prawnie chronione dobra pokrzywdzonego, o którym mowa w § 1, obejmuje zakaz publikowania i innego udostępniania tych treści niezależnie od tego, czy zostały wytworzone przez oskarżonego czy inną osobę, za pośrednictwem internetowych portali, stanowiących usługę świadczoną drogą elektroniczną w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

§ 4. Czas stosowania zakazów o których mowa w § 1, określa się przy uwzględnieniu potrzeb w zakresie zabezpieczenia prawidłowego biegu postępowania karnego oraz zapewnienia odpowiedniej ochrony pokrzywdzonemu lub osobom dla niego najbliższym.

§ 5. Przedłużenie stosowania zakazu na dalszy okres, przekraczający łącznie 6 miesięcy, w postępowaniu przygotowawczym może dokonać, **na wniosek prokuratora, sąd rejonowy, w okręgu którego prowadzone jest postępowanie.**”

Do postępowań **wszczętych i niezakończonych** na podstawie Kodeksu postępowania karnego **stosuje się, aż do prawomocnego zakończenia postępowania, przepisy tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym.**

	Do postępowań wszczętych i niezakończonych na podstawie Kodeksu karnego wykonawczego stosuje się, aż do prawomocnego zakończenia postępowania, przepisy tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym.
Wyłączenie niektórych przepisów o przestępstwach i deliktach w stosunku do osób realizujących w interesie publicznym zadania i obowiązki związanych ze zwalczaniem skutków COVID-19 art. 76 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia z dnia 16 kwietnia 2020 r.	Nie popełnia przestępstwa określonego w art. 231 lub art. 296 k.k., deliktu, deliktu dyscyplinarnego, kto realizuje w interesie publicznym obowiązki i zadania związane ze zwalczaniem skutków COVID-19, w tym społeczno-gospodarczych, nałożone imiennie na reprezentowany przez niego podmiot w drodze ustawy lub na gruncie postanowień umowy związanej z ustawą o systemie instytucji rozwoju, jeżeli kieruje się zwalczaniem tych skutków. Do osób realizujących obowiązki i zadania, o których mowa powyżej, przepisu 143 art. 483 § 1 k.s.h. nie stosuje się w zakresie realizacji tych obowiązków i zadań

Przepisy obowiązujące w okresie stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii

Kodeks karny art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę, nowy art. 15t specustawy	Nie popełnia przestępstwa, o którym mowa w art. 296 § 1–4 k.k. (wyrządzenie szkody w obrocie gospodarczym) kto nie ustala lub nie dochodzi od strony umowy w sprawie zamówienia publicznego należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 lub zmienia umowę w sprawie zamówienia publicznego.
Kodeks karny art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę, nowy art. 15w specustawy ARTYKUŁ TEN ZOSTAŁ UCHYLONY USTAWĄ O SZCZEGÓLNYCH INSTRUMENTACH WSPARCIA.	Nie popełnia przestępstwa określonego w art. 231 (nadużycie uprawnień przez funkcjonariusza publicznego) lub art. 296 k.k. (wyrządzenia szkody w obrocie gospodarczym), deliktu dyscyplinarnego ani czynu, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, kto w okresie stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, nabywając towary lub usługi niezbędne dla zwalczania tej epidemii narusza obowiązki służbowe lub obowiązujące w tym zakresie przepisy, jeżeli działa w interesie społecznym, zaś bez dopuszczenia się tych naruszeń

nabycie tych towarów lub usług nie mogłoby zostać zrealizowane albo byłoby istotnie zagrożone.

Kodeks karny skarbowy

Art. 53 § 41 kks art. 27 pkt 1) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	w art. 53 § 41 otrzymuje brzmienie: „§ 41. Interwientem jest podmiot, który nie będąc podejrzanym lub oskarżonym w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, zgłosił w tym postępowaniu roszczenie do przedmiotów podlegających przepadkowi, a zgłoszenie to zostało przyjęte.
Art. 127 kks Art. 27 pkt 3) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	w art. 127 § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Interwencję zgłasza się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej albo ustnie do protokołu. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym i wnosi za pomocą środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu podatkowego, utworzoną na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568 i ...) lub przez portal podatkowy, o którym mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Do zgłoszenia dołącza się dowody wskazujące na spełnienie warunków do wystąpienia z interwencją.”; po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu: „§ 2a. W postępowaniu przygotowawczym, w razie zgłoszenia interwencji przez podmiot nieuprawniony lub przy braku podstaw do jej zgłoszenia, organ postępowania przygotowawczego lub prokurator wydaje postanowienie o odmowie jej przyjęcia. § 2b. Na postanowienie o odmowie przyjęcia interwencji przysługuje zażalenie do organu nadrzędnego, a gdy postępowanie prowadzi prokurator – do prokuratora nadrzędnego.”;
Art. 142 § 4 kks Art. 27 pkt 4) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	w art. 142 § 4 otrzymuje brzmienie: „§ 4. Wniosek sprawcy, o którym mowa w § 1, może być złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej albo ustnie do protokołu. Do 18 wniosku dołącza się dowody wykonania czynności wymienionych w art. 143 § 1–3. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym i wnosi za pomocą środków komunikacji elektronicznej przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu podatkowego, utworzoną na

podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub przez portal podatkowy, o którym mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.”.

Prawo podatkowe

W specustawie z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami uwzględniono także **kwestię prawa podatkowego**. Przedstawione poniżej zmiany zawierają również rozwiązania wprowadzone ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Najważniejsze przepisy które zostały zmienione dotyczą takich kwestii jak:

- zmiany związane z podatkiem PIT, CIT oraz VAT,
- możliwość zwolnienia z podatku od nieruchomości (gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej) wskazanym grupom przedsiębiorców,
- wstrzymanie pobierania wynagrodzeń z tytułu korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz opłat abonamentowych art. 15l,
- zmiany w procedurze podatkowej, między innymi wydłużenie terminów na wypełnienie obowiązków związanych ze sporządzaniem sprawozdań finansowych.

Zmiany związane z podatkami dochodowymi, podatkiem VAT oraz innymi podatkami

Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT).

Najistotniejsze zmiany związane z podatkiem PIT to:

1. Rozliczenie straty za rok 2019 w roku 2020:

Istnieje możliwość rozliczenia straty powstałej w 2020 r. dochodem zadeklarowanym w 2019 r. poprzez złożenie korekty deklaracji. Rozliczenie to jest możliwe jedynie do 5 mln zł straty oraz dotyczy podatników, którzy uzyskają przychody w 2020 r. o co najmniej 50% niższe niż w 2019.

2. Odroczenie terminów:

a. **wpłaty zaliczek PIT przez płatników** - zaliczki pobrane w marcu i kwietniu 2020 r. mogą zostać wpłacone od dnia 1 czerwca 2020 r. Odroczenie to dotyczy jedynie

płatników, którzy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne w związku z COVID-19,

b. **płatności podatku od środków trwałych będących budynkiem** (podatku minimalnego od nieruchomości komercyjnych) - za miesiące marzec - maj 2020 r. do 20 lipca 2020 r.,

c. **złożenia rozliczenia rocznego** - do dnia 31 maja 2020 r.

3. Zaliczki uproszczone:

Podatnicy, którzy mają obrót mniejszy niż 2 mln EUR mogą zrezygnować z uproszczonej formy wpłacania zaliczek. Dotyczy to okresu od marca do grudnia 2020 r. Konieczne jest poniesienie negatywnych konsekwencji ekonomicznych w związku z COVID-19.

4. Podatek PIT a darowizny:

W przypadku darowizn przekazanych dla podmiotów świadczących opiekę zdrowotną na cele walki z epidemią, które zostały przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. istnieje możliwość odliczenia ich od podstawy opodatkowania.

5. Zwolnienie z opodatkowania:

Ustawodawca zdecydował o zwolnieniu z opodatkowania otrzymanych w 2020 r. świadczeń postojowych oraz świadczeń zakwaterowania i wyżywienia pracowników. Zgodnie z ustawą o szczególnych instrumentach wsparcia - otrzymanie takiego świadczenia postojowego w określonej wysokości możliwe będzie więcej niż raz, a maksymalnie trzykrotnie.

6. Wyłączenie stosowania przepisów dotyczących złych długów:

Zwolnienie z obowiązku zwiększania dochodów przez dłużników z powodu braku zapłaty zobowiązania w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności. Zwolnienie to przysługuje za okresy rozliczeniowe w 2020 r. przy zastrzeżeniu, że podatnik poniósł negatywne konsekwencje spowodowane COVID-19, a jego przychód był o co najmniej 50% niższy niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

7. Jednorazowa amortyzacja środków trwałych:

Dotyczy podatników, którzy dokonali zakupów środków trwałych w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19. Muszą być to środki wprowadzone do ewidencji w 2020 r., a podatnicy mogą dokonać ich

	amortyzacji jednorazowo, bez względu na ich wartość. 8. Brak sankcji karnoskarbowych za złożenie zeznania podatkowego i zapłatę podatku po terminie: Ma to zastosowanie, gdy podatnik dopełni obu obowiązków do 30 maja 2020 r. Przedłużenie terminu nie dotyczy złożenia deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej ani zapłaty tej daniny za rok 2019 r.
Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT).	Najistotniejsze zmiany związane z podatkiem CIT to: 1. Rozliczenie straty za rok 2019 w roku 2020: Istnieje możliwość rozliczenia straty powstałej w 2020 r. dochodem zadeklarowanym w 2019 r. poprzez złożenie korekty deklaracji. Rozliczenie to jest możliwe jedynie do 5 mln zł straty oraz dotyczy podatników, którzy uzyskają przychody w 2020 r. o co najmniej 50% niższe niż w 2019. 2. Odroczenie terminów: a. wpłaty zaliczek PIT przez płatników - zaliczki pobrane w marcu i kwietniu 2020 r. Mogą zostać wpłacone od dnia 1 czerwca 2020 r. Odroczenie to dotyczy jedynie płatników, którzy ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne w związku z COVID-19, b. płatności podatku od środków trwałych będących budynkiem (podatku minimalnego od nieruchomości komercyjnych) - za miesiące marzec - maj 2020 r. do 20 lipca 2020 r., c. złożenia rozliczenia rocznego - do dnia 31 maja 2020 r. 3. Zaliczki uproszczone: Podatnicy, którzy mają obrót mniejszy niż 2 mln EUR mogą zrezygnować z uproszczonej formy wpłacania zaliczek. Dotyczy to okresu od marca do grudnia 2020 r. Konieczne jest poniesienie negatywnych konsekwencji ekonomicznych w związku z COVID-19. 4. Podatek CIT a darowizny: W przypadku darowizn przekazanych dla podmiotów świadczących opiekę zdrowotną na cele walki z epidemią, które zostały przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. istnieje możliwość odliczenia ich od podstawy opodatkowania. 5. Zwolnienie z opodatkowania: Ustawodawca zdecydował o zwolnieniu z opodatkowania otrzymanych w 2020 r. świadczeń postojowych oraz świadczeń zakwaterowania i wyżywienia pracowników. 6. Wyłączenie stosowania przepisów dotyczących złych długów:

	Zwolnienie z obowiązku zwiększania dochodów przez dłużników z powodu braku zapłaty zobowiązania w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności. Zwolnienie to przysługuje za okresy rozliczeniowe w 2020 r. przy zastrzeżeniu, że podatnik poniósł negatywne konsekwencje spowodowane COVID-19, a jego przychód był o co najmniej 50% niższy niż w tym samym okresie poprzedniego roku. 7. Jednorazowa amortyzacja środków trwałych: Dotyczy podatników, którzy dokonali zakupów środków trwałych w celu produkcji towarów związanych z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19. Muszą być to środki wprowadzone do ewidencji w 2020 r., a podatnicy mogą dokonać ich amortyzacji jednorazowo, bez względu na ich wartość.
Podatek od towarów i usług (VAT)	Wprowadzone zmiany dotyczące podatku VAT to: 1. Paragon w postaci elektronicznej: Możliwość wystawiania i wydania nabywcy paragonu fiskalnego lub faktury z każdej sprzedaży w postaci elektronicznej. Zastosowanie ma to jedynie za zgodą nabywcy. Wydanie następuje w sposób uzgodniony z nabywcą poprzez przesłanie dokumentu w postaci elektronicznej. 2. Przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów o wiążących informacjach stawkowych (WIS) - na dzień 1 lipca 2020 r. 3. Przesunięcie obowiązywania nowego JPK_VAT dla dużych przedsiębiorstw - na dzień 1 lipca 2020 r. 4. Przesunięcie wejścia w życie nowej matrycy stawek podatku VAT - na dzień 1 lipca 2020 r.
Podatek od nieruchomości art. 15p specustawy wraz ze zmianami wprowadzonymi art. 73 pkt 25) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	Możliwość zwolnienia przez Radę Gminy z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców. Wprowadzono również możliwość zwolnienia z tego podatku od nieruchomości gruntów, budynków i budowli zajętych na prowadzenie działalności przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie o szczególnych instrumentach wsparcia.

	Rada Gminy może również w drodze uchwały, przedłużyć wskazanym podmiotom, terminy płatności rat podatku płatnych w kwietniu, maju oraz czerwcu. Zwolnienie może być udzielone wskazanej grupie przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Wobec tego należy wykazać negatywne następstwa COVID-19. Zwolnienie lub wydłużenie terminów zależne jest od decyzji rady gminy.. W przypadku braku takiej decyzji - zwolnienie i odroczenie nie będą przysługiwać. W przypadku przedłużenia terminu płatności rat za okres od kwietnia do czerwca, wydłużenie to może zostać przedłużone najpóźniej do 30 września 2020 r.
Podatek od sprzedaży detalicznej.	Zawieszenie działania ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej. Podatnicy nie będą obowiązani do opłacania podatku od sprzedaży detalicznej za okresy rozliczeniowe od lipca do grudnia 2020 r.
Dodatkowe zwolnienie od podatku od czynności cywilnoprawnych - sprzedaż i zamiana walut wirtualnych Art. 28 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	W ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych z dnia 9 września 2000 r. wprowadzono zwolnienie z podatku od czynności sprzedaż i zamianę walut wirtualnych w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Przepis ten wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2020 r.

Zmiany dot. ubezpieczeń społecznych i ZUS

Zwolnienie ZUS z obowiązku wysyłania ubezpieczonym informacji o stanie konta art. 31zy(4) specustawy z dnia 2 marca 2020 r.	W roku 2020 Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przesyła ubezpieczonym informacji o zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składkach ogółem według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.
--	--

	W roku 2020 informacja o stanie konta na żądanie ubezpieczonego przesyłana jest listem.
Umożliwienie samodzielnego pobierania dokumentu potwierdzającego dane zgromadzone w systemie teleinformatycznym ZUS art. 31zy(5) specustawy z dnia 2 marca 2020 r.	W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii płatnik składek, ubezpieczony oraz pobierający świadczenia z ubezpieczeń społecznych lub inne świadczenia wypłacane przez ZUS, który w systemie teleinformatycznym udostępnionym bezpłatnie przez ZUS utworzył profil informacyjny, może samodzielnie pobierać dokument potwierdzający swoje dane zgromadzone w systemie teleinformatycznym ZUS. Zakres danych możliwych do samodzielnego pobrania określa ZUS. Pobrany dokument może być wykorzystywany przez płatnika składek, ubezpieczonego lub pobierającego świadczenia z ubezpieczeń społecznych lub inne świadczenia wypłacane przez ZUS w postaci dokumentu elektronicznego, potwierdzonego kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną Zakładu lub w formie wydruku Dokument ten ma moc zrównaną z mocą dokumentu wydanego przez ZUS, jeżeli jego weryfikacja dokonana została poprzez udostępnioną przez Zakład stronę internetową.
Usługi rehabilitacyjne a niezawiniona niemożność spełnienia świadczenia art. 31zy(6) specustawy z dnia 2 marca 2020 r Przepis ten wchodzi w życie od dnia 14 marca 2020 r.	W przypadku czasowego ograniczenia, w celu przeciwdziałania COVID-19, - prowadzenia usług rehabilitacyjnych w ramach prewencji do roszczeń stron umów o świadczenie usług rehabilitacyjnych - roszczeń osób, które w wyniku czasowego ograniczenia w celu przeciwdziałania COVID-19 nie mogły skorzystać z usług podmiotów prowadzących działalność leczniczą, zastosowanie będzie mieć art. 495 kodeksu cywilnego – dot. niezawinionej niemożności spełnienia świadczenia
Wniosek o przyznanie/ponowne ustalenie wysokości lub podjęcie wypłaty emerytury, renty oraz innego świadczenia długoterminowego	Osobom, które w okresie 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii związanych z COVID-19 zgłoszą wniosek o przyznanie, ponowne ustalenie wysokości lub podjęcie wypłaty emerytury, renty lub innego świadczenia o charakterze długoterminowym, do którego przyznania właściwy

art. 31zy(9) specustawy z dnia 2 marca 2020 r	jest organ rentowy ZUS, prawo do świadczenia, prawo do świadczenia w ponownie ustalonej wysokości lub wypłata świadczenia przysługuje, na ich żądanie wyrażone w formie oświadczenia, od dnia, w którym zostały spełnione warunki do przyznania, ponownego ustalenia wysokości lub podjęcia wypłaty świadczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 marca 2020 r.
Odstąpienie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od pobierania odsetek za zwłokę art. 31zy(10) specustawy z dnia 2 marca 2020 r	Ze względów gospodarczych związanych z wystąpieniem COVID-19, ZUS może na wniosek dłużnika odstąpić od pobierania odsetek za zwłokę od należności z tytułu składek należnych za okres przypadający po dniu 31 grudnia 2019 r.. Wniosek może być złożony do ZUS w terminie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu. Może on być złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Odmowa odstąpienia od pobierania odsetek za zwłokę następuje w drodze decyzji. Od powyższej decyzji płatnikowi składek przysługuje prawo do wniesienia wniosku do Prezesa Zakładu o ponowne rozpatrzenie sprawy, na zasadach dotyczących decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra.

Prawo budowlane

Kluczową kwestią dla zagadnień związanych z szeroko rozumianym prawem budowlanym pozostają wprowadzone w art. 12 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami przepisy stanowiące, że **do projektowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, w tym zmiany sposobu użytkowania, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19,** wyłącza się stosowanie ustaw:

- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane,
- ustawy z dnia 27 marca 2003 r. - o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktów planistycznych o których mowa w tej ustawie,
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- art. 22 ust. 3, 4 i 4a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, w przypadku konieczności poszerzenia bazy do udzielania świadczeń zdrowotnych.

Budowa w okresie rozprzestrzeniania się COVID-19 nie musi odbywać się zgodnie z powyższymi ustawami, ale musi spełniać wszelkie wymogi bezpieczeństwa.

Wymóg niezwłocznego poinformowania organu administracji architektoniczno - budowlanej.

art. 12 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami

Prowadzenie robót budowlanych oraz zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 **wymagają niezwłocznego poinformowania organu administracji architektoniczno-budowlanej. Jest to nowy obowiązek.**

W powyższej informacji, należy określić:

1) rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia – w przypadku prowadzenia robót budowlanych;

	2) dotychczasowy i zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części – w przypadku zmiany sposobu użytkowania. Jeżeli prowadzenie robót budowlanych, o których mowa powyżej, powoduje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, organ administracji architektoniczno-budowlanej, w drodze decyzji podlegającej natychmiastowemu wykonaniu, niezwłocznie ustala wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń ich prowadzenia. W przypadku prowadzenia robót budowlanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, których rozpoczęcie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, wymaga uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, inwestor jest obowiązany zapewnić objęcie kierownictwa oraz nadzoru nad tymi robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiednich specjalnościach, o których mowa w art. 15a tej ustawy (prawa budowlanego; chodzi o m.in. projektowanie, konstrukcyjno - budowlane, inżynierskie mostowe, różnych rodzajów instalacji, inżynierskie hydrotechniczne). Ustawodawca nie sprecyzował jak zapewnić opisane kierownictwo oraz nadzór, milczy także na temat ewentualnej odpowiedzialności poszczególnych podmiotów.
Pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego art. 31(1) zy specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przepisów Prawa Budowlanego dot. uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego nie stosuje się. Wnioski o udzielenie pozwolenia na użytkowanie złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, traktuje się jak zawiadomienie o zakończeniu budowy.
Pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego art. 31(2) zy specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19: • kolegialne organy samorządu zawodowego architektów i inżynierów budownictwa, • ich organy wykonawcze • oraz inne organy wewnętrzne mogą podejmować uchwały przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub w trybie obiegowym.

Nieruchomości

W związku z obecną sytuacją spowodowaną COVID-19 konieczne były zmiany obowiązującego prawa w zakresie szeroko rozumianego prawa nieruchomości. Dodatkowo **od dnia 14 marca 2020 r. w Polsce ograniczono działalność w obiektach wielkopowierzchniowych (powyżej 2000 m²)** wraz z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego, co również wymusiło na ustawodawcy uwzględnienie tego stanu w zmienianych regulacjach. Najważniejsze uchwalone w tym zakresie przepisy dotyczą takich kwestii, jak:

- regulacje dotyczące powierzchni handlowych
- ograniczenie możliwości wypowiedzania umów najmu, ich przedłużenie oraz regulacje dotyczące rozpoczętych już okresów wypowiedzenia.

Regulacje dotyczące powierzchni handlowych

Wygaśnięcie zobowiązań wzajemnych, wydłużenie obowiązywania umów. art. 15ze ust. 1 i 2 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.	Zgodnie z wprowadzoną regulacją, w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² (tj. od dnia 14 marca 2020 r.) - wygasają wszelkie zobowiązania wzajemne stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do używania powierzchni handlowej. Uprawniony do używania powierzchni handlowej powinien złożyć bezwartunkową i wiążącą ofertę, w której oświadczy o woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu przedłużony o 6 miesięcy. Ofertę tę należy złożyć w okresie trzech miesięcy od zniesienia zakazu. W przypadku bezskutecznego upływu okresu na złożenie oferty, oddającego powierzchnie w używanie przestają wiązać postanowienia o wygaśnięciu wszelkich zobowiązań wzajemnych.
Wypowiedzenie umowy. art. 31t specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.	Do dnia 30 czerwca 2020 r. ustawodawca wprowadził ograniczenie możliwości wypowiedzania umów najmu lub wysokości czynszu. Wypowiedzieć umowę można, jeżeli: • najemca nienależycie korzysta z lokalu, • najemca bezprawnie podnajął lokal, • lokal wymaga remontu/rozbiórki,

	• najemcy przysługuje tytuł prawny do innego lokalu położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości • umowę lokali innych niż mieszkalne w przypadku nienależytego używania lokalu lub koniecznością remontu czy rozbiórki.
Przedłużenie umowy najmu. art. 31s specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.	Przedłużenie obowiązywania umowy najmu do dnia 30 czerwca 2020 r., w przypadku gdy czas trwania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem w życie ustawy nowelizującej upływa po dniu jej wejścia w życie a przed 30 czerwca 2020 r. Zastosowanie ma miejsce jedynie po złożeniu oświadczenia najemcy w tym zakresie.
Przedłużenie rozpoczętych okresów wypowiedzenia. art. 31u specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Przedłużenie na wniosek najemcy, rozpoczętych już okresów wypowiedzenia umów najmu lub wysokości czynszów do dnia 30 czerwca 2020 r. Oświadczenie najemcy musi być złożone najpóźniej w dniu upływu terminu wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia umowy lub wysokości czynszu rozpoczął się przed wejściem w życie ustawy (tj. przed 31 marca 2020 r.). Termin wypowiedzenia upływie po 31.03.2020 r., a przed 30.06.2020 r. Nie ma zastosowania do wypowiedzeń, których przyczyną było: • nienależyte użytkowanie lokalu, • zaległości czynszowe, • bezprawny podnajem, • konieczność remontu lub rozbiórki, oraz gdy najemcy przysługuje tytuł prawny do innego lokalu położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości
Tytuł wykonawczy do opróżnienia lokalu mieszkalnego art. 15zzu specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami.	W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie wykonuje się tytułów wykonawczych nakazujących opróżnienie lokalu mieszkalnego. Nie dotyczy to orzeczeń wydanych na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Prawo spółdzielcze

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadzono zmiany w ustawie Prawo Spółdzielcze, w szczególności w zakresie przepisów dotyczących **walnego zgromadzenia**.

Wprowadzenie możliwości podejmowania uchwał przez walne zgromadzenie na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

art. 15 pkt 1 i 2 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia

Dodano do art. 36 ustawy Prawo Spółdzielcze, traktującego o walnym zgromadzeniu następujące regulacje:

- § 9. Zarząd lub Rada Nadzorcza może zarządzić **podjęcie określonej uchwały przez walne zgromadzenie na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.**
- § 10. Uchwała walnego zgromadzenia może być podjęta, **jeżeli wszyscy członkowie zostali zawiadomieni** o głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała może być również wynikiem głosów częściowo oddanych na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
- § 11. Przy obliczaniu kworum uwzględnia się członków uczestniczących przez oddanie głosu na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
- § 12. Głosowanie w trybie określonym w § 9–11 może być przeprowadzone **niezależnie od postanowień statutu spółdzielni.**

Zgodnie z § 13 rozwiązania te stosuje się w czasie zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Regulacje te stosuje się **odpowiednio do zebrania przedstawicieli** z art. 37 Prawa Spółdzielczego oraz **do zebrań grup członkowskich** z art. 59.

Możliwość zawiadamiania o czasie, miejscu i porządku obrad przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
art. 15 pkt 3 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.

Do art. 40 Prawa spółdzielczego dodano § 3 umożliwiający zawiadamianie o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia członków, związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia jest zrzeszona, oraz Krajowej Rady Spółdzielczej **za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość**. Dotyczy to również zgłaszania żądań zwołania walnego zgromadzenia.

Fundacje i stowarzyszenia

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadzono również przydatne w obecnej sytuacji rozwiązania dotyczące **fundacji oraz stowarzyszeń, w szczególności dotyczących sposobu głosowania**. Wprowadzone zmiany dotyczą ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach.

Stowarzyszenia:

1. Wprowadzenie możliwości głosowania z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej,
2. Możliwość udziału w posiedzeniu władz przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

art. 18 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.

Do art. 10 Prawo o stowarzyszeniach, w którym zawarto przepisy dotyczące statutu stowarzyszenia dodano następujące rozwiązania:

- Możliwość **głosowania** poza posiedzeniami władz stowarzyszenia **z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej** (dodany ust. 1a), w przypadku gdy członkowie władzy stowarzyszenia wyrazili na to **zgode w formie dokumentowej**;
- Możliwość udziału w posiedzeniu władz stowarzyszenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej musi być wskazana w zawiadomieniu o zebraniu oraz zawierać opis sposobu uczestnictwa i wykonywania prawa głosu;
- Należy zapewnić: transmisję obrad, dwustronną komunikację oraz wykonywanie prawa głosu w czasie rzeczywistym;
- Statut stowarzyszenia może zawierać odmienne uregulowania w tym przedmiocie oraz

	całkowicie wyłączyć możliwość stosowania tych przepisów
	Rozwiązania te stosuje się w przypadku stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.
Fundacje: Możliwość głosowania władz fundacji za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej	Do korzystania ze środków komunikacji w głosowaniu władz fundacji stosuje się odpowiednio przepisy powyżej wskazane zawarte w Prawie o stowarzyszeniu.
art. 16 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	

Użytkowanie wieczyste

W związku z obecną sytuacją spowodowaną COVID-19 dokonano również zmiany obowiązującego prawa w zakresie użytkowania wieczystego. Przepisy uchwalone w tym zakresie zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Przedłużenie terminu zapłaty opłaty rocznej.	Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego (art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami) za rok 2020 wnosi się w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. Termin ten może zostać przedłużony rozporządzeniem Rady Ministrów Termin został przesunięty z mocy prawa i został wydłużony o 3 miesiące, nie trzeba spełnić dodatkowych warunków dla umożliwienia późniejszej zapłaty niż do 31 marca. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego może określić późniejszy termin opłaty, w drodze rozporządzenia, ale termin ten nie może przekroczyć roku 2020. Jeżeli termin opłaty upływa przed dniem 30 czerwca 2020 r., opłatę wnosi się w terminie do 30 czerwca 2020 r.
art. 15j specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami, dodanymi art. 73 pkt 21) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.	

Przesunięcie terminu wniesienia opłaty z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności.

art. 53 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. zmieniającej specustawę z dnia 2 marca 2020 r.

art. 62 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.

Dokonano również przesunięcia terminu wniesienia **opłaty z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności**. Opłatę tę można uiścić do dnia **30 czerwca 2020 r.**

Właściwy minister może określić, w drodze rozporządzenia, późniejszy termin wniesienia opłaty - jednak termin ten nie może nastąpić później niż do dnia 31 grudnia 2020 r.

Jeżeli termin zapłaty, na wniosek złożony przed dniem 1 kwietnia 2020 r. upływa przed 30 czerwca 2020 r. to opłatę wnosi się do 30 czerwca 2020 r.

Zakaz handlu w niedziele

Wyłączenie zakazu o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem

art. 15i specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami

Zakaz ten nie obowiązuje w niedziele w zakresie wykonywania czynności związanych z handlem, polegających na:

- rozładowywaniu ekspozycji towarów pierwszej potrzeby,
- przyjmowaniu ekspozycji towarów pierwszej potrzeby,
- powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania takich czynności.

Zwolnienie z zakazu, o którym mowa powyżej, nie obowiązuje w niedziele, w które przypada święto.

Turystyka - rezygnacje z wycieczek

Przepisy ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych przewidują możliwość odstąpienia od umowy o udział w imprezie turystycznej przez podróżnego lub rozwiązania tej umowy przez organizatora turystyki z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności:

1. **podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia opłaty za odstąpienie** w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności występujących w miejscu docelowym lub jego najbliższym sąsiedztwie, które mają znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, bez odszkodowania lub zadośćuczynienia w tym zakresie (art. 47 ust. 4 w/w ustawy).
2. **organizator turystyki może rozwiązać umowę o udział w imprezie turystycznej i dokonać pełnego zwrotu podróżnym wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej**, bez dodatkowego odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli organizator turystyki nie może zrealizować umowy o udział w imprezie turystycznej z powodu nieuniknionych i nadzwyczajnych okoliczności i powiadomił podróżnego o rozwiązaniu umowy o udział w imprezie turystycznej niezwłocznie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej (art. 47 ust. 5 pkt w/w ustawy).

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. wprowadza następujące zmiany dot. dwóch powyższych trybów odstąpienia/rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej, **jeżeli odstąpienie/rozwiązanie pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2:**

Skuteczność odstąpienia/rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej w związku z

Jeżeli odstąpienie od umowy przez podróżnego lub jej rozwiązanie przez organizatora **pozostaje w bezpośrednim związku z wybuchem epidemii wirusa SARS-CoV-2**, jest skuteczne z mocy prawa

okolicznościami wybuchu epidemii wirusa SARS-CoV-2 art. 15 k specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	po upływie 180 dni od dnia powiadomienia przez podróżnego o odstąpieniu lub powiadomienia o rozwiązaniu przez organizatora turystyki.
Wymiana uprawnienia do odstąpienia od umowy bądź jej rozwiązania na voucher do realizacji przyszłych imprez turystycznych art. 15 k specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Odstąpienie od umowy bądź jej rozwiązanie, o których mowa powyżej, nie jest skuteczne w przypadku wyrażenia przez podróżnego zgody na otrzymanie w zamian od organizatora turystyki vouchera do realizacji na poczet przyszłych imprez turystycznych w ciągu roku od dnia, w którym miała się odbyć impreza turystyczna. Wartość vouchera nie może być niższa niż kwota wpłacona na poczet realizacji dotychczasowej umowy o imprezę turystyczną. <u>Jest to fakultatywne.</u> Środki odpowiadające wpłatom na poczet realizacji umów o imprezy turystyczne, w stosunku do których zastosowanie zamiana uprawnienia na voucher, podlegają ochronie na wypadek niewypłacalności organizatora turystyki.

Regulacje dotyczące działalności związanej z organizacją wystaw i kongresów oraz działalności kulturalnej i innych

Rozwiązanie umowy o organizację wystaw, kongresów oraz umów związanych z działalnością kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną, sportową, wystaw tematycznych, imprez plenerowych art. 15zp specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Przedsiębiorca prowadzący działalność związaną z organizacją wystaw i kongresów, w tym z udostępnianiem pomieszczeń i powierzchni na imprezy targowe, szkolenia, konferencje lub egzaminy, a także prowadzący działalność kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną i sportową lub organizujący wystawy tematyczne lub imprezy plenerowe w przypadku rozwiązania umowy z klientem, w tym na świadczenie usług dodatkowych związanych z udostępnieniem powierzchni lub pomieszczeń, które to rozwiązanie umowy pozostaje w bezpośrednim związku z negatywnymi skutkami COVID-19, jest zobowiązany zwrócić wpłacone mu przez klienta
---	---

	środki w terminie 180 dni od dnia skutecznego rozwiązania umowy. Klient może wyrazić zgodę na otrzymanie w zamian od przedsiębiorcy vouchera do realizacji na poczet przyszłych wydarzeń w obszarze działalności przedsiębiorcy w ciągu roku od dnia, w którym miało się odbyć wydarzenie, za które klient wniósł zapłatę. W takiej sytuacji rozwiązanie umowy nie jest skuteczne. Wartość vouchera nie może być niższa niż kwota wpłacona na poczet realizacji dotychczasowej umowy przez klienta. Powyższe stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy lub rolnika świadczącego usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych.
--	---

Regulacje dotyczące cudzoziemców

Przedłużenie terminu do złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy art. 15z specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Jeżeli termin do złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy wypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii SARS-CoV-2, termin ten ulega przedłużeniu do upływu 30 dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni. Pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie biegu przedłużonego terminu uważa się za legalny jeżeli cudzoziemiec złoży wniosek w tym terminie.
Upływ terminu ważności wizej krajowej cudzoziemca/ zezwolenia na pobyt czasowy - przedłużenie jego pobytu art. 15zd specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Jeżeli ostatni dzień okresu pobytu cudzoziemca na podstawie wizej krajowej/ zezwolenia na pobyt czasowy przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii SARS-CoV-2, okres pobytu na podstawie tej wizej oraz okres ważności tej wizej ulega przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni.

	W dokumencie podróży cudzoziemca nie umieszcza się nowej naklejki wizowej/ nie wydaje się, ani nie wymienia się karty pobytu.
Zezwolenie na pracę cudzoziemców art. 15zzq ust. 1 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Jeżeli ostatni dzień ważności zezwolenia na pracę cudzoziemca, przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii SARS-CoV-2, okres ważności tego zezwolenia na pracę ulega przedłużeniu z mocy prawa do upływu 30. dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni. Stosuje się to odpowiednio do decyzji o przedłużeniu zezwolenia na pracę lub przedłużeniu zezwolenia na pracę sezonową.
Wykonywanie pracy przez cudzoziemca bez zezwolenia na pracę art. 15zzq ust. 3 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Jeżeli w oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wpisanym do ewidencji oświadczeń na podstawie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wskazano okres pracy, którego koniec przypada w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii SARS-CoV-2, cudzoziemiec może wykonywać pracę określoną oświadczeniem na rzecz podmiotu, który złożył oświadczenie, w okresie lub okresach nieobjętych oświadczeniem do upływu 30 dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni, bez zezwolenia na pracę.
Nowe regulacje dotyczące pobytu i wykonywania pracy. art. 73 pkt 31) ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia, wprowadzający nowy art. 15(1) - 15z(4) do specustawy.	W przypadku cudzoziemca, który w dniu, od którego po raz pierwszy ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego w związku z wirusem SARS-CoV-2 przebywał na terenie RP: na podstawie: wizy Schengen, wizy wydanej przez inne państwo z obszaru Schengen, dokumentu pobytowego, w ramach ruchu bezwizowego, wizy długoterminowej oraz dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo członkowskie niebędące państwem obszaru Schengen, jego pobyt na terytorium RP uważa się za legalny od dnia następującego po ostatnim dniu legalnego pobytu wynikającego z dokumentów powyżej, do upływu 30. dnia po dniu odwołania stanów. Cudzoziemcy ci są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium RP w okresie pobytu uznawanego za legalny, jeżeli posiadają ważne zezwolenie na pracę lub na pracę sezonową, oraz jeżeli posiadają oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy. Przedłużono również ważność kart pobytu oraz tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca

do 30. dnia od dnia odwołania stanów epidemii/zagrożenia epidemicznego.

Zmiany w prawie pocztowym

Doręczenie przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

art. 15zzu(1) - 15(2)zuu
specustawy z dnia 2 marca 2020 r.
z późniejszymi zmianami

Do dnia 30 września 2020 r. w ramach realizacji zadań przeciwdziałania COVID-19 powierza się operatorowi pocztowemu, świadczenie usługi pocztowej (dot. przysyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli na etapie przyjmowania, przemieszczania lub doręczania przekazu informacyjnego przyjmują one fizyczną formę przesyłki listowej) **przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczania.** .

Opisywana usługa pocztowa jest przeznaczona dla podmiotów posiadających profil zaufany.

Przez przesyłkę poleconą rozumie się również przesyłkę poleconą z potwierdzeniem odbioru, pokwitowaniem odbioru albo elektronicznym potwierdzeniem odbioru.

Do dnia 30 września 2020 r. ilekroć w przepisach prawa jest mowa o przesyłce poleconej albo o doręczaniu pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego doręczenie takiej przesyłki może nastąpić przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, **jeżeli adresat wyrazi na to zgodę i upoważni operatora wyznaczonego do odbioru przesyłek poleconych celem ich przetworzenia i doręczenia w postaci dokumentów elektronicznych na skrzynkę elektroniczną adresata.** W upoważnieniu adresat uzgadnia z operatorem wyznaczonym sposób postępowania z odebranymi przesyłkami poleconymi.

Data doręczenia przesyłki jest data zapoznania się przez odbiorcę z dokumentem zamieszczonym na skrzynce elektronicznej adresata. W razie braku zapoznania się dokument uznaje się za doręczony po upływie 14 dni od zamieszczenia dokumentu

Wyjątki przewidziane od powyższych zmian dot. Doręczania przesyłek pocztowych za pomocą

Powyższych zmian nie stosuje się w przypadkach, gdy korespondencja nie może być doręczona ze względu na:

środków komunikacji elektronicznej art. 15zzu(3) specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	1) konieczność doręczenia niepodlegającego przekształceniu dokumentu utrwalonego w postaci innej niż elektroniczna lub rzeczy; 2) ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwo, obronność lub porządek publiczny; 3) opatrzenie tekstem plastycznym, odbitką pieczęci plastycznej, hologramem lub innym zabezpieczeniem, które nie może być odzwierciedlone w wyniku przekształcenia; 4) inne przyczyny techniczne. Istnienie tych przesłanek ocenia nadawca.
Moc powstałego dokumentu elektronicznego art. 15zzu(5) specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Powstały w ramach realizacji usługi pocztowej dokument elektroniczny ma moc równą mocy dokumentu w postaci papierowej, z którego został przekształcony.
Niepozostawianie awiza przez listonoszy w przypadku przesyłek poleconych Nowy art. 4a oraz 4b ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe	W stanach nadzwyczajnych lub w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego, przesyłka listowa będąca przesyłką rejestrowaną może być doręczona bez pozostawiania awizo - zostanie od razu wrzucona do skrzynki pocztowej. Dzieje się tak z mocy prawa bez konieczności składania odpowiedniego wniosku w kwestii takich doręczeń. Nie dotyczy to przesyłek wysyłanych do ani wysyłanych przez: 1) Sądy i Trybunały; 2) prokuraturę i inne organy ścigania; 3) komornika sądowego. W stanach nadzwyczajnych lub w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego, zawiesza się wykonywanie przez operatora pocztowego obowiązku uzyskania pokwitowania odbioru przesyłki kurierskiej.
Odejście od obowiązku zwracania do nadawcy przesyłki pocztowej. art. 97 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia z dnia 16 kwietnia 2020 r.	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w okresie 14 dni od dnia odwołania tych stanów operator pocztowy nie zwraca nadawcy przesyłki pocztowej, której w tym okresie nie mógł doręczyć adresatowi, także gdy obowiązek zwrotu przesyłki wynika z innych przepisów.

	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w okresie 14 dni od dnia odwołania tych stanów, operator pocztowy wydaje adresatowi przesyłkę pocztową, która nie została zwrócona nadawcy. Powyższych przepisów nie stosuje się do przesyłek wysyłanych do ani wysyłanych przez: 1) sądy i Trybunały; 2) prokuraturę i inne organy ścigania; 3) komornika sądowego.
Postępowanie w przypadku nieodebranych pism podlegających doręczeniu za potwierdzeniem odbioru. art. 98 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia z dnia 16 kwietnia 2020 r.	Nieodebranych pism podlegających doręczeniu za potwierdzeniem odbioru przez operatora pocztowego, których termin odbioru określony w zawiadomieniu o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru przypadła w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, nie można uznać za doręczone w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz przed upływem 14 dni od dnia zniesienia tych stanów. Wyłączenia, m.in: 1) kontrola podatkowa, kontrola celno-skarbowa oraz postępowania podatkowe, jeżeli kontrole lub postępowania te wiążą się z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego; 2) przesyłki wysyłane do ani wysyłane przez a) sądy i Trybunały, b) prokuraturę i inne organy ścigania, c) komornika sądowego.
Udostępnienie operatorom pocztowym możliwości otrzymania danych z rejestru PESEL art. 99 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia z dnia 16 kwietnia 2020 r.	Operator pocztowy po złożeniu przez siebie wniosku w formie elektronicznej, otrzymuje dane z rejestru PESEL, bądź też z innego spisu lub rejestru będącego w dyspozycji organu administracji publicznej, jeżeli dane te są potrzebne do realizacji zadań związanych z organizacją wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej bądź w celu wykonania innych obowiązków nałożonych przez organy administracji rządowej. Dane, o których mowa w zdaniu pierwszym, przekazywane są operatorowi wyznaczonemu, w formie elektronicznej, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia otrzymania wniosku. Operator wyznaczony uprawniony jest do przetwarzania danych wyłącznie w celu, w jakim otrzymał te dane.

Zmiany w terminach materialnoprawnych, procesowych i sądowych

Zawieszenie/ wstrzymanie terminów procesowych i sądowych

art. 15z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID bieg terminów procesowych i sądowych w:

- 1) postępowaniach sądowych, w tym sądowo-administracyjnych,
- 2) postępowaniach egzekucyjnych,
- 3) postępowaniach karnych,
- 4) postępowaniach karnych skarbowych,
- 5) postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
- 6) postępowaniach administracyjnych,
- 7) postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
- 8) kontrolach celno-skarbowych,
- 9) postępowaniach w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych,
- 10) innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw – **nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.**

UWAGA! Powyższa regulacja nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 14a ust. 4 i 5 (sprawy pilne), terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.

Do katalogu spraw pilnych dodano sprawy o rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego oraz w przedmiocie nakazania przez sąd opuszczenia mieszkania przez członka rodziny wspólnie zajmującego mieszkanie, który stosuje przemoc - na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów nie dotyczy m. in. terminów:

- 1) opiniowania i uzgadniania projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, projektu planu miejscowego oraz projektu

uchwały ustalającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane

- 2) opiniowania projektu gminnego programu rewitalizacji
- 3) wydania decyzji o zmianie zagospodarowania terenu w przypadku braku planu miejscowego;

Powyższe terminy z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach rozpoczynają bieg, a rozpoczęte biegną w dalszym ciągu.

Bieg terminu:

- 1) na milczące załatwienie sprawy,
- 2) w innej sprawie, w której brak wyrażenia przez organ sprzeciwu, wydania decyzji, postanowienia albo innego rozstrzygnięcia uprawnia stronę lub uczestnika postępowania do podjęcia działania, dokonania czynności albo wpływa na zakres praw i obowiązków strony lub uczestnika postępowania,
- 3) na wyrażenie przez organ stanowiska albo wydanie interpretacji indywidualnej, z wyjątkiem interpretacji indywidualnej, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa - **nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu**

Powyższe nie dotyczy m. in. terminów:

- 1) przedstawienie stanowiska lub warunków, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 2) przedstawienie opinii, o której mowa w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji;

Czynności dokonane, w postępowaniach i kontrolach, w okresie zawieszenia terminów, są skuteczne.

Organ lub podmiot może wydać odpowiednio decyzję w całości uwzględniającą żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną lub decyzję w sprawach kontroli i inspekcji oraz postępowań administracyjnych, prowadzonych na podstawie przepisów prawa

	farmaceutycznego i przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. Przepisów dot. zawieszenia i wstrzymania biegu terminów nie stosuje się do postępowań administracyjnych i sądowych, w tym sądowoadministracyjnych, dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej
Obowiązki stron, uczestników postępowania, kontrolowanego i jego kontrahenta oraz organu, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska w trybie art. 106 k.p.a. w okresie zawieszenia postępowania lub kontroli art. 15zss specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii organ, sąd lub podmiot, prowadzący odpowiednio postępowanie lub kontrolę, może: 1) wyznaczyć stronie termin do dokonania czynności lub 2) zarządzić bieg terminu określonego ustawą z możliwością określenia go na czas dłuższy, niż przewidziany ustawą, jeżeli wymaga tego interes publiczny lub ważny interes strony albo kontrolowanego. Strona, uczestnik postępowania, kontrolowany i ich kontrahent oraz organ, do którego zwrócono się o zajęcie stanowiska w trybie art. 106 k.p.a., są obowiązani do dokonania czynności w wyznaczonym terminie, a w przypadku zarządzenia biegu terminu następują skutki, które ustawa wiąże z upływem terminu.
Sprawy pilne w rozumieniu specustawy z dnia 2 marca 2020 r. art. 14a ust. 4 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	Sprawy pilne w rozumieniu specustawy z dnia 2 marca 2020 r. 1) w przedmiocie wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania; 2) w których jest stosowane zatrzymanie; 3) w których orzeczono środek zabezpieczający; 4) przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd, gdy podejrzany jest zatrzymany; 5) w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania; 6) w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego; 7) o zastosowanie i przedłużenie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku, o zastosowanie lub przedłużenie wobec niego aresztu dla cudzoziemców; 8) w których wykonywana jest kara pozbawienia wolności albo inna kara lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, jeżeli rozstrzygnięcie sądu dotyczy zwolnienia osoby pozbawionej wolności z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jest niezbędne do wykonania takiej kary lub środka przymusu w tym zakładzie lub areszcie;

	9) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką; 10) o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego; 11) dotyczące umieszczenia lub przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich; 12) dotyczące umieszczenia małoletniego cudzoziemca w placówce opiekuńczo-wychowawczej; 13) z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach, o których mowa w pkt 8–12; 14) wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych; 15) o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób; 16) przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie. • W tych sprawach nie znajdują zastosowania przepisy o nie rozpoczynaniu/zawieszeniu biegu terminu
Wstrzymanie rozpraw i posiedzeń jawnych art. 15zżs ust. 6 specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 nie przeprowadza się rozpraw ani posiedzeń jawnych. Wyjątek stanowią rozprawy i posiedzenia jawne przeprowadzane w sprawach pilnych.
Zawieszenie/ wstrzymanie terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego art. 15zżr specustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami	W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów: 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem, 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki, 3) przedawnienia, 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie, 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony, 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego

	rejestr, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju – nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres. UWAGA! Nie dotyczy to terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 14a ust. 5 (sprawy pilne), terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.
Terminy przewidziane dla ogłoszenia upadłości dłużnika oraz stanu niewypłacalności art. 15 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. z późniejszymi zmianami Przepis ten wchodzi w życie od dnia 13 kwietnia 2020 r.	Jeżeli podstawa do ogłoszenia upadłości dłużnika powstała w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, a stan niewypłacalności powstał z powodu COVID-19, bieg terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu. Po tym okresie termin ten biegnie na nowo. Jeżeli stan niewypłacalności powstał w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 domniemywa się, że zaistniał z powodu COVID-19.
Usprawiedliwienie niestawiennictwa przed sądem art. 92 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia z dnia 16 kwietnia 2020 r.	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 usprawiedliwienie niestawiennictwa przed sądem z powodu choroby nie wymaga przedstawienia zaświadczenia lekarza sądowego.
Postępowania w sprawie wniosku o udzielenie lub zmianę zabezpieczenia. art. 93 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia z dnia 16 kwietnia 2020 r.	W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 wniosek o udzielenie lub zmianę zabezpieczenia w sprawach rozpoznawanych według przepisów k.p.c. sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego. Wniosek podlega rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, o ile na podstawie całokształtu okoliczności sprawy sąd nie uzna za konieczne rozpoznania wniosku na rozprawie. Nie wyłącza to wydania postanowienia przez referendarza sądowego w sprawach, w których ustawa to dopuszcza.

Zmiany w postępowaniu administracyjnym

Wprowadzenie możliwości doręczenia wydruku pisma uzyskanego z systemu odzwierciedlającego treść tego pisma, w przypadku gdy pismo to zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, opatrzone podpisem elektronicznym, zaufanym.

art. 14 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia.

Dodaje się art. 39(3) k.p.a.

§ 1. W przypadku pism wydanych przez organ administracji publicznej w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, **doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma** uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma, jeżeli strona lub inny uczestnik postępowania nie złożyła podania w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej, nie wystąpiła do organu administracji publicznej o takie doręczenie lub nie wyraziła zgody na doręczanie pism w taki sposób.

§ 2. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, zawiera:

- 1) informację, że pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która je podpisała, albo opatrzone zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną;
- 2) identyfikator tego pisma, nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane.

§ 3. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, może zawierać mechanicznie odtwarzany podpis osoby, która podpisała pismo. § 4. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego.”

Wydarzenia związane z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19

8.03.2020 r. -
wejście w życie
ustawy z dnia 2
marca

2020 r. o
szczególnych
rozwiązaniach
związanych z
zapobieganiem,
przeciwdziałanie
m i zwalczaniem
COVID-19,
innych chorób
zakaźnych oraz
wywołanych
nimi sytuacji
kryzysowych
(specustawa)

14.03.2020 r. -
początek
obowiązywania
a stanu
zagrożenia
epidemicznego
w Polsce

20.03.2020 r. -
początek
obowiązywania
stanu epidemii w
Polsce (traci

moc
Rozporządzenie
z dn. 13.03.2020
r., jednak
wszelkie wydane
na jego
podstawie
decyzje
zachowują
ważność i mogą
być zmieniane
na podstawie
dotychczasowyc
h przepisów)

18.04.2020 r. -
wejście w życie
ustawy z dnia
16.04.2020 r. o
szczególnych
instrumentach
wsparcia
(**tarcza 2.0**)

13.03.2020 r. -
Rozporządzeni
e Ministra
Zdrowia z
dnia 13 marca
2020 r. w
sprawie
ogłoszenia na
obszarze
Rzeczypospoli
tej Polskiej
stanu
zagrożenia
epidemią

15.03.2020 r. -
tymczasowe
przywrócenie
kontroli
granicznej

31.03.2020 r. -
wejście w
życie ustawy z
dnia
31.03.2020 r. o
zmianie
specustawy z
dnia 2.03.2020
r.